

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ NUOSAVYBĖS TEISIŲ Į IŠLIKUSĮ NEKILNOJAMĄJĮ TURTAŲ ATKŪRIMO ĮSTATYMO NR. VIII-359 5, 12 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4687, LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ NUOSAVYBĖS TEISIŲ Į IŠLIKUSĮ NEKILNOJAMĄJĮ TURTAŲ ATKŪRIMO ĮSTATYMO NR. VIII-359 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-484 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ NUOSAVYBĖS TEISIŲ Į IŠLIKUSĮ NEKILNOJAMĄJĮ TURTAŲ ATKŪRIMO ĮSTATYMO NR. VIII-359 21 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-639“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)

DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data ir registracijos numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie nepriimtas pastabas ir pasiūlymus
LR Aplinkos ministerija 2021-11-30 raštu Nr. (66)-D8(E)-7456	1. Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-639 prieštarauja Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2584 6 straipsnio pakeitimo įstatymo 1 straipsnio nuostatai – Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos iki 2020 m. sausio 1 d. užtikrina visų laisvos valstybinės žemės fonde esančių ir nuosavybės teisėms atkurti nepanaudotų valstybinių miškų perdavimą patikėjimo teise valdyti miškų urėdijai (urėdijoms) arba pardavimą aukcionuose.	Neatsižvelgta. 1. Vyriausybės nutarimo projekto 2.4 papunktyje numatyta, kad Įstatymo projekto Nr. XIVP-639 nuostatos, kurioms pritariama šio nutarimo 2 punktu, nedera su Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2584 6 straipsnio pakeitimo įstatymo 1 straipsnio nuostata, kurioje nustatyta, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos iki 2020 m. sausio 1 d. užtikrina visų laisvos valstybinės žemės fonde esančių ir nuosavybės teisėms atkurti nepanaudotų valstybinių miškų perdavimą patikėjimo teise valdyti miškų urėdijai (urėdijoms) arba pardavimą aukcionuose. Atsižvelgiant į tai, svarstant Įstatymo projektą Nr. XIVP-639, siūlytina kartu svarstyti klausimą ir dėl Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2584 keitimo,

<p>2. Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-639 prieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 162.3 papunkčio nuostatai – baigsime žemės reformą sprendami rezervinių miškų nuosavybės klausimą. Prieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155, 6.4.9 papunkčio priemonei – parengti ir priimti Miškų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, numatantį įtraukti rezervinius miškus į kompleksinę miškų ūkio veiklą, kurio įvykdymo terminas 2022 m. II ketvirtis.</p> <p>Pažymėtina, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 10, 16 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XII-1150, kurio nuostatos įsigaliojo 2014 m. lapkričio 1 d., Lietuvos Respublikos piliečiai iki 2015 m. kovo 1 d. galėjo pakeisti savo valią dėl atlyginimo būdo ir už valstybės išperkamą žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įskaitant žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose po 1995 m. birželio 1 d., rinktis atlyginimą lygiaverčiu miško plotu kaimo vietovėje. Lietuvos Respublikos Seimas 2019 m. sausio 11 d. priėmė Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIII-1925, kuris įsigaliojo 2019 m. vasario 1 d., nustatė piliečiams, pateikusiems prašymus atkurti nuosavybės teises į žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įskaitant žemę,</p>	<p>nustatant naują įvykdymo terminą.</p> <p>2. Nuosavybės teisių atkūrimas yra prioritetas valstybės ir visuomenės uždavinys. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2019 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 975 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimo Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ buvo nustačiusi naują žemės grąžinimo proceso užbaigimo Vilniaus mieste ir Trakų mieste terminą, t. y. iki 2020 m. III ketv., tačiau net ir šiuo metu nuosavybės teisių atkūrimo procesas miestuose nebaigtas.</p> <p>3. 2021 m. spalio 26 d. Vyriausybės kanceliarijoje vyko pasitarimas dėl piliečių nuosavybės teisių į žemę atkūrimo Vilniaus mieste. Pasitarime, dalyvaujant Teisingumo ministerijos, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, Žemės ūkio ministerijos ir Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos atstovams, buvo aptarti veiksmai, kurių reikėtų imtis siekiant nuosavybės teisių atkūrimo į žemę Vilniaus mieste proceso suintensyvinimo. 2021 m. lapkričio 10 d. protokolu Nr. LV- 462 nutarta prašyti Žemės ūkio ministerijos dar kartą įvertinti galimybę už miestų teritorijoje esančią valstybės išperkamą žemę atlyginti lygiaverčiu miško sklypu, esančiu kaimo vietovėse, ir šias nuostatas numatyti atitinkamai pakeičiant Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5, 12 ir 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIII-4687, Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-639 ir Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-484“ projekto nuostatas.</p> <p>Taigi siekiant paspartinti nuosavybės teisių atkūrimą, siūloma dar kartą nustatyti papildomą terminą piliečiams, pateikusiems prašymus atkurti nuosavybės teises į žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įskaitant žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, pakeisti savo valią dėl atlyginimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą žemę arba jos dalį, už kurią nėra atlyginta, atlyginti lygiaverčiu miško plotu iš laisvos valstybinės žemės fonde esančių valstybinių miškų.</p>
--	--

	<p>esančią miestams priskirtose teritorijose po 1995 m. birželio 1 d., iki 2019 m. birželio 1 d. pakeisti savo valią dėl atlyginimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą žemę arba jos dalį, už kurią nėra atlyginta, atlyginti lygiaverčiu miško plotu iš laisvos valstybinės žemės fonde esančių valstybinių miškų, rezervuotų nuosavybės teisėms atkurti. Atsižvelgdami į tai, kad minėti pasiūlymai nesulaukė piliečių dėmesio, ir piliečiai nekeitė valios dėl atlyginimo būdo už valstybės išperkamą žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įskaitant žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose po 1995 m. birželio 1 d., manome, kad ir šiuo Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu siūlomos nuostatos nesulauks piliečių dėmesio (likę laisvos valstybinės žemės fonde valstybiniai miškai nepatrauklūs) ir dar labiau blogins laisvos valstybinės žemės fonde esančių valstybinių miškų būklę ir didins valstybės nuostolius, nevykdant ūkinės veiklos šiuose miškuose.</p>	
<p>Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos 2021-11-30 raštu Nr. 1SD-2780-(3.3 E.)</p>	<p>1. Siekiant paspartinti nuosavybės teisių į žemę atkūrimą ir užbaigti žemės reformą, Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymu, kuris įsigaliojo 2019 m. vasario 1 d., buvo pakeista Įstatymo 21 straipsnio 4 dalis ir numatyta galimybė piliečiams už miestams priskirtose teritorijose turėtą žemę gauti lygiavertį miško plotą kaimo vietovėje. Šia teise piliečiai turėjo galimybę pasinaudoti iki 2019 m. birželio 1 d. Todėl manome, kad pakartotinai nustatyti naują terminą, per kurį piliečiai galėtų pakeisti valią dėl būdo, kuriuo atkuriamos nuosavybės teisės į žemę, ir prašyti už valstybės išperkamą žemę atlyginti lygiaverčiu miško plotu iš laisvos valstybinės žemės fonde esančių</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>1. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Seimas, siekdamas paspartinti nuosavybės teisių atkūrimo į žemę miestuose procesą bei kuo skubiau įvykdyti įsipareigojimus piliečiams, 2014 m. rugsėjo 25 d. priėmė Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 10, 16 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XII-1150, kurio nuostatos įsigaliojo 2014 m. lapkričio 1 d. Šiuo Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo pakeitimu buvo įtvirtintas papildomas atlyginimo už valstybės išperkamą žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įskaitant žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose po 1995 m. birželio 1 d., būdas – atlyginimas lygiaverčiu miško plotu kaimo vietovėje. Piliečiai iki 2015 m. kovo 1 d. galėjo pakeisti savo valią dėl atlyginimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą žemę arba jos dalį, už kurią nėra atlyginta, atlyginti lygiaverčiu miško plotu iš laisvos</p>

	<p>valstybinių miškų, netikslinga.</p> <p>2. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad neatsiejami teisinės valstybės principo elementai yra teisėtų lūkesčių apsauga, teisinis tikrumas ir teisinis saugumas. Konstituciniai teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo, teisinio saugumo principai suponuoja valstybės pareigą užtikrinti teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugoti asmenų teises, gerbti teisėtus interesus ir teisėtus lūkesčius (Konstitucinio Teismo 2001 m. liepos 12 d., 2002 m. lapkričio 5 d., 2003 m. kovo 4 d., 2003 m. kovo 17 d., 2008 m. gruodžio 24 d. nutarimai, 2010 m. balandžio 20 d. sprendimas). Šie principai <i>inter alia</i> suponuoja tai, kad valstybė privalo vykdyti priimtus įsipareigojimus asmeniui. Kaip ne kartą yra konstatavęs Konstitucinis Teismas, neužtikrinus asmens teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo, nebūtų užtikrintas asmens pasitikėjimas valstybe ir teise.</p> <p>Pažymėtina, kad daugeliui asmenų, kurie laiku nepasinaudojo teise pakeisti valią dėl būdo, kuriuo atkuriamos nuosavybės teisės, ir neprašė už valstybės išperkamą žemę atlyginti lygiaverčiu miško plotu, sprendimai atkurti nuosavybės teises jau yra priimti, įskaitant sprendimus atkurti nuosavybės teises atlyginant pinigais.</p> <p>Projektu siūlomas nustatyti teisinis reguliavimas galbūt pažeistų piliečių, kuriems už valstybės išperkamą žemę buvo atlyginta pinigais, interesus.</p> <p>3. Atkreiptinas dėmesys, kad Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano</p>	<p>valstybinės žemės fonde esančių valstybinių miškų, rezervuotų nuosavybės teisėms atkurti, kaimo vietovėje. Taip pat Lietuvos Respublikos Seimas 2019 m. sausio 11 d. priėmė Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIII-1925, kuris įsigaliojo 2019 m. vasario 1 d., dar kartą nustatydamas papildomą terminą piliečiams, pateikusiems prašymus atkurti nuosavybės teises į žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įskaitant žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose po 1995 m. birželio 1 d., iki 2019 m. birželio 1 d. pakeisti savo valią dėl atlyginimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą žemę arba jos dalį, už kurią nėra atlyginta, atlyginti lygiaverčiu miško plotu iš laisvos valstybinės žemės fonde esančių valstybinių miškų, rezervuotų nuosavybės teisėms atkurti, kaimo vietovėje, jeigu sprendimas dėl nuosavybės teisių atkūrimo nepriimtas arba priimtas, bet iki prašymo pakeisti valią dėl atlyginimo būdo pateikimo dienos neįvykdytas arba iš dalies įvykdytas. Taigi, Įstatymų leidėjas ne vieną kartą nustatinėjo datą, iki kurios piliečiai galėjo pakeisti savo valią dėl nuosavybės teisių atkūrimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą miesto žemę atlyginti laisvos valstybinės žemės fonde esančiu valstybiniu mišku, tačiau nuosavybės teisių atkūrimo procesas nebaigtas.</p> <p>2. Nuosavybės teisių atkūrimas yra prioritetas valstybės ir visuomenės uždavinys. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2019 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 975 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimo Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ buvo nustačiusi naują žemės grąžinimo proceso užbaigimo Vilniaus mieste ir Trakų mieste terminą, t. y. iki 2020 m. III ketv., tačiau net ir šiuo metu nuosavybės teisių atkūrimo procesas miestuose nebaigtas.</p>
--	--	--

	<p>patvirtinimo“, 6.4.8 papunktyje nustatyta užduotis išpirkti ne mažiau kaip 400 hektarų privačių miškų, turinčių didžiausią gamtinę vertę, kurių savininkai sutinka juos parduoti valstybei, arba sudaryti neterminuotas apsaugos sutartis dėl gamtinių vertybių juose apsaugos, 6.4.9 papunktyje numatyta parengti ir priimti Lietuvos Respublikos miškų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, numatantį gamtinių vertybių apsaugai palankią miškininkystę, rezervinių miškų įtraukimą į kompleksinę miškų ūkio veiklą, taip pat didžiausią gamtinę vertę turinčių privačių miškų (įskaitant ir sengires) išpirkimą arba neterminuotų apsaugos sutarčių pagal saugomų teritorijų srities teisės aktus sudarymą.</p> <p>Projektu siūlomas nustatyti terminas piliečiams iki 2023 m. gruodžio 31 d. pakeisti savo valią dėl atlyginimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą žemę arba jos dalį, už kurią nėra atlyginta, atlyginti lygiaverčiu miško plotu iš laisvos valstybinės žemės fonde esančių valstybinių miškų gali neigiamai paveikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatytų darbų realizavimą.</p>	
<p>Teisingumo ministerija 2021-12-31 raštu Nr. (1.6Mr) 2T-1613</p>	<p>1. Teisingumo ministerija atkreipia dėmesį, kad tiek Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-484 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-484), tiek Įstatymo projektas Nr. XIVP-639 parengti siekiant to paties – <i>įgyvendinti žemės reformos užbaigimo procesą ir įvykdyti valstybės išsipareigojimą Lietuvos žmonėms dėl žemės grąžinimo</i>. Taigi, minėtų įstatymų projektų tikslas toks pat. Kai Seime svarstomo teisės akto projekto tikslas (-ai) yra pagrįstas (-i) ir tinkamas (-i) ir tik pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės yra tobulintinos, tokiam Seime</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>2021 m. spalio 26 d. Vyriausybės kanceliarijoje vyko pasitarimas dėl piliečių nuosavybės teisių į žemę atkūrimo Vilniaus mieste. Pasitarime, dalyvaujant Teisingumo ministerijos, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, Žemės ūkio ministerijos ir Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos atstovams, buvo aptarti veiksmai, kurių reikėtų imtis siekiant nuosavybės teisių atkūrimo į žemę Vilniaus mieste proceso suintensyvinimo. 2021 m. lapkričio 10 d. protokolu Nr. LV- 462 nutarta prašyti Žemės ūkio ministerijos dar kartą įvertinti galimybę už miestų teritorijoje esančią valstybės išperkamą žemę atlyginti lygiaverčiu miško sklypu, esančiu kaimo vietovėse, ir šias nuostatas numatyti atitinkamai pakeičiant Vyriausybės nutarimo projekto nuostatas (TAIS 21-28091(3)). Atsižvelgiant į šį protokolą, Nutarimo projekto nuostatos buvo</p>

svarstomam įstatymo projektui siūlytina formuluoti Vyriausybės poziciją iš esmės pritarti įstatymo projektui ir pagal kompetenciją pateikti pastabas bei pasiūlymus dėl Seime svarstomame įstatymo projekte siūlomo teisinio reguliavimo priemonių tobulinimo, nurodant Seime svarstomame įstatymo projekte siūlomo teisinio reguliavimo trūkumus. Išvados projekte siūloma Įstatymo projektui Nr. XIVP-639 iš esmės pritarti ir pateikiami pasiūlymai dėl šio įstatymo projekto tobulinimo, o Įstatymo projektui Nr. XIVP-484 siūloma nepritarti. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, siūlytume apsvarstyti galimybę tiek Įstatymo projektui Nr. XIVP-639, tiek Įstatymo projektui Nr. XIVP-484 formuluoti tokią pat Vyriausybės poziciją – iš esmės pritarti abiem įstatymų projektams ir papildyti Išvados projektą pasiūlymais dėl Įstatymo projekte Nr. XIVP-484 numatytų teisinio reguliavimo priemonių tobulinimo, kurie būtų suderinti su pateiktais Įstatymo projektui Nr. XIVP-639.

Mano, kad siekiant Įstatymo projekto Nr. XIVP-484 aiškinamajame rašte nurodytų tikslų, Išvados projekte galėtų būti pateiktas pasiūlymas keisti ne Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 5 straipsnį, o Įstatymo 21 straipsnį, jo 4 dalyje numatant galimybę piliečiams pakeisti savo valią dėl atlyginimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą žemę arba jos dalį, už kurią nėra atlyginta, atlyginti Įstatymo 16 straipsnio 9 dalies 4 punkte numatytu būdu, t. y. lygiaverčiu turėtajam nauju žemės sklypu individualiai statybai mieste. Sujungus aptartąjį pasiūlymą Įstatymo projektui Nr. XIVP-484 bei Išvados projekto 2.1 papunktyje pateiktą pasiūlymą dėl Įstatymo projekto Nr. XIVP-639, Įstatymo 21 straipsnio 4 dalies pakeitimų lyginamasis variantas būtų toks:

„4. Piliečiai, pateikę prašymus atkurti

pakeistos.

Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Seimas, siekdamas paspartinti nuosavybės teisių atkūrimo į žemę miestuose procesą bei kuo skubiau įvykdyti išpareigojimus piliečiams, 2014 m. rugsėjo 25 d. priėmė Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 10, 16 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XII-1150, kurio nuostatos įsigaliojo 2014 m. lapkričio 1 d. Šiuo Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo pakeitimu buvo įtvirtintas papildomas atlyginimo už valstybės išperkamą žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įskaitant žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose po 1995 m. birželio 1 d., būdas – atlyginimas lygiaverčiu miško plotu kaimo vietovėje. Piliečiai iki 2015 m. kovo 1 d. galėjo pakeisti savo valią dėl atlyginimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą žemę arba jos dalį, už kurią nėra atlyginta, atlyginti lygiaverčiu miško plotu iš laisvos valstybinės žemės fonde esančių valstybinių miškų, rezervuotų nuosavybės teisėms atkurti, kaimo vietovėje. Taip pat Lietuvos Respublikos Seimas 2019 m. sausio 11 d. priėmė Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIII-1925, kuris įsigaliojo 2019 m. vasario 1 d., dar kartą nustatydamas papildomą terminą piliečiams, pateikusiems prašymus atkurti nuosavybės teises į žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įskaitant žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose po 1995 m. birželio 1 d., iki 2019 m. birželio 1 d. pakeisti savo valią dėl atlyginimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą žemę arba jos dalį, už kurią nėra atlyginta, atlyginti lygiaverčiu miško plotu iš laisvos valstybinės žemės fonde esančių valstybinių miškų, rezervuotų nuosavybės teisėms atkurti, kaimo vietovėje, jeigu sprendimas dėl nuosavybės teisių atkūrimo nepriimtas arba priimtas, bet iki prašymo pakeisti valią dėl atlyginimo būdo pateikimo dienos neįvykdytas arba iš dalies įvykdytas. Taigi, Įstatymų leidėjas ne vieną kartą nustatinėjo datą, iki kurios piliečiai galėjo pakeisti savo valią dėl nuosavybės teisių atkūrimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą miesto žemę atlyginti laisvos valstybinės žemės fonde esančiu valstybiniu mišku.

Nors Įstatymo projekto Nr. XIVP-484 tikslas ir toks pat, kaip ir Įstatymo projekto Nr. XIVP-639, tačiau Įstatymo projekto Nr. XIVP-484 nuostatomis siūlomas iš esmės naujas teisinis reguliavimas, kuriuo siūloma

<p>nuosavybės teisės į žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įskaitant žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose po 1995 m. birželio 1 d., iki ~~2019 m. birželio 1 d.~~ 2022 m. gruodžio 31 d. gali pakeisti savo valią dėl atlyginimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą žemę arba jos dalį, už kurią nėra atlyginta, atlyginti lygiaverčiu miško plotu iš laisvos valstybinės žemės fonde esančių valstybinių miškų, rezervuotų nuosavybės teisėms atkurti, kaimo vietovėje arba atlyginti šio įstatymo 16 straipsnio 9 dalies 4 punkte numatytu būdu, jeigu sprendimas dėl nuosavybės teisių atkūrimo nepriimtas arba priimtas, bet iki prašymo pakeisti valią dėl atlyginimo būdo pateikimo dienos neįvykdytas arba iš dalies įvykdytas. Institucija, nagrinėjanti piliečių prašymus atkurti nuosavybės teisės į išlikusį nekilnojamąjį turtą, į kurį piliečiui atkurtos nuosavybės teisės, priimtą ir neįvykdytą arba iš dalies įvykdytą sprendimą dėl nuosavybės teisių atkūrimo pakeičia administracine tvarka.“</p>	<p>suteikti teisę nuosavybės teisės už miesto teritorijoje turėtą žemę atkurti neatlygintinai suteikiant ne vieną, bet du žemės sklypus miesto teritorijoje.</p> <p>Tenka pažymėti, kad Konstitucinio Teismo praktikoje yra precedentų, kai nuosavybės teisių atkūrimo sąlygų keitimas jau prasidėjus nuosavybės grąžinimo procesui buvo pripažintas prieštaraujančiu Konstitucijai (1994 m. gegužės 27 d. nutarimas, 1994 m. birželio 15 d. nutarimas).</p> <p>Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad neatsiejami teisinės valstybės principo elementai yra teisėtų lūkesčių apsauga, teisinis tikrumas ir teisinis saugumas. Konstituciniai teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo, teisinio saugumo principai suponuoja valstybės pareigą užtikrinti teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugoti asmenų teises, gerbti teisėtus interesus ir teisėtus lūkesčius (2001 m. liepos 12 d. nutarimas, 2002 m. lapkričio 5 d. nutarimas, 2003 m. kovo 4 d. nutarimas, 2003 m. kovo 17 d. nutarimas, 2008 m. gruodžio 24 d. nutarimas). Šie principai <i>inter alia</i> suponuoja tai, kad valstybė privalo vykdyti priimtus įsipareigojimus asmeniui. Kaip ne kartą yra konstatavęs Konstitucinis Teismas, neužtikrinus asmens teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo, nebūtų užtikrintas asmens pasitikėjimas valstybe ir teise.</p> <p>Nacionalinės žemės tarnybos duomenimis, iki 2021-10-01 šalies miestuose pateikta 51,84 tūkst. piliečių prašymų atkurti nuosavybės teisės į 39,35 tūkst. ha žemės miestuose ir miestams po 1995 m. birželio 1 d. priskirtose teritorijose.</p> <p>Nuosavybės teisės į miestuose turėtą žemę atkurtos 48,4 tūkst. piliečių, pateikusių visus nuosavybės teisės įrodančius ir giminystės ryšį su turėtos žemės savininku patvirtinančius dokumentus, – į 95,26 proc. proc. žemės ploto, nurodyto jų prašymuose.</p> <p>Atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo nutarimuose išdėstytus argumentus, į tai, kad nuosavybės teisių atkūrimas vykdomas nuo 1991 metų ir į tai, kad nuosavybės teisių atkūrimas Lietuvos Respublikos teritorijoje iš esmės yra baigtas, piliečiai, kuriems iki Įstatymo projektu Nr. XIVP-484 siūlomų nuostatų įsigaliojimo jau būtų atkurtos nuosavybės teisės į miesto teritorijoje esančią žemę, lyginant su piliečiais, kuriems po Įstatymo projektu Nr. XIVP-484 siūlomų nuostatų įsigaliojimo nuosavybės teisės už miesto teritorijoje turėtą žemę galėtų būti atkuriamos</p>
--	--

	<p>2. Išvados projekto 2.4 papunktyje siūlome pateikti konkretų pasiūlymą dėl Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2584 6 straipsnio pakeitimo įstatymo pakeitimo.</p>	<p>neatlygintinai suteikiant ne vieną, bet du žemės sklypus miesto teritorijoje, atsidurtų nelygiateisėje padėtyje.</p> <p>Žemės ūkio ministerijos nuomone, teisės aktuose, reglamentuojančiuose nuosavybės teisių atkūrimą, nustačius naują teisinį reguliavimą ir už miesto teritorijoje turėtą žemę atkuriant nuosavybės teises neatlygintinai suteikiant ne vieną, bet du žemės sklypus miesto teritorijoje, praėjus daugiau nei 30 metų nuo nuosavybės teisių atkūrimo į žemę proceso pradžios, pažeistų Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintus asmenų lygiateisiškumo ir teisėtų lūkesčių principus.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatymo projekto Nr. XIVP-639 nuostatos ir Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2584 6 straipsnio pakeitimo įstatymo 1 straipsnio nuostata reglamentuoja skirtingus klausimus. Todėl Nutarimo projekte dėl Įstatymo projekto Nr. XIVP-639 nuostatų, nurodyti konkretų siūlymą dėl Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2584 keitimo netikslinga. Konkretus siūlymas būtų nurodyti datą, kuriai Vyriausybė priimdama nutarimo projektą pritartų, nesant Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2584 pakeitimo projekto.</p>
--	--	---